

Regeringen och Transportstyrelsen kan få bakläxa om hälsofarliga utsläpp från trafiken

2021 omkom 192 personer i trafiken. Det är färre än något tidigare uppmätt år, vilket bekräftar att Sveriges arbete med Nollvisionen om döda och allvarligt skadade i trafikolyckor går åt rätt håll. Samtidigt finns ett annat, mindre uppmärksammat trafikrelaterat hot mot liv och hälsa: utsläppen från trafiken, som orsakar flera tusen förtida dödsfall varje år i Sverige.

Studier visar att problemet med luftföroreningar är större än man tidigare trott. Trafikverket konstaterar att nivåerna av partiklar, kvävedioxid och marknära ozon fortfarande är oacceptabelt höga på många platser. Utsläppen kan minskas genom att se till att avgasreningssystem och partikelfilter i dagens bilar verkligen fungerar. Kontroll ska ske vid den återkommande fordonsbesiktningen. Men Sverige har sedan 2018 några av EU:s lägsta krav vad gäller avgasrening. Fordon med icke-fungerande eller bristfällig avgasrening får i många fall godkänt. Fordonsbesiktningsbranschen (FBB) har i flera år varnat för effekterna av det bristande regelverket.

- Vi som utför besiktning har i flera år larmat om att fordon med undermålig avgasrening släpps igenom besiktningen. Utsläppen från trafiken är ett seriöst hälsohot som måste tas på lika stort allvar som trafiksäkerheten. Sverige får inte vara sämst i EU på att ställa relevanta krav. Nya forskningsresultat visar att avgaser har värre effekter för liv och hälsa än vad som tidigare varit känt. Det borde alla reagera på, säger Tord Fornander, ordförande för FBB.

Nu står det klart att en majoritet av partierna i riksdagens trafikutskott tröttnat på passiviteten och kräver att regeringen utreder vilka konsekvenser de sänkta svenska kraven på miljökontroll har fått i jämförelse med miljökontrollen i andra länder i EU.

Trafikutskottet konstaterar att Sverige knappt ens når miniminivåerna för miljökontroll och moderna säkerhetssystem enligt EU:s besiktningspaket och i stället borde ha genomfört besiktningspaketet på ett sätt som går i linje med svenska trafiksäkerhets- och miljömål. Initiativet i Trafikutskottet stötts av Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna menar att det inte behövs några åtgärder kopplat till miljökontrollen och hänvisar till att en utredning år 2019 kom fram till att effekterna av regeländringen var små.

- Det går inte att hänvisa till den utvärdering som tidigare gjorts, bland annat för att den enbart omfattade vissa lätta bensinbilar. Vi ser mycket tydligt i våra siffror och dagligen på stationerna att det sedan 2018 godkänns mångdubbelt fler fordon, som med tidigare regelverk inte hade godkänts, avslutar Tord Fornander.

Trafikutskottets betänkande kommer att debatteras i riksdagens kammare den 16/2 och beslut väntas fattas dagen efter. Om utskottets förslag går igenom kommer riksdagen rikta ett tillkännagivande till regeringen med uppmaning att agera.

Länk till Trafikverkets översikt gällande luftföroreningar:

[Vägtrafikens luftföroreningar - Trafikverket](#)

Länk till Trafikutskottets betänkande TU 2021/22:TU7:

[Väg- och fordonsfrågor Trafikutskottets Betänkande 2021/22:TU7 - Riksdagen](#)